

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 21-го Октября — 1838 — Wilno. Piątek. 21-go Października.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Санктпетербургъ, 3-го Октября.

Sankt-Petersburg, 3-go Października.

Высочайшій Рескриптъ.

Господинъ Оберъ-Прокуроръ Святейшаго Синода, Генераль-Маюръ Грѣфъ *Протасовъ!* Усмотрѣвъ изъ донесенія Дѣйствительнаго Тайнаго Советника *Уварова*, что въ продолженіе его отсутствія, вы и при занятіяхъ по другимъ возложеннымъ Мною на васъ обязанностямъ съ равною дѣятельностію и усердіемъ управляли Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія, я считаю справедливымъ изъявить вамъ особенную Мою признательность, пребывая къ вамъ всегда благосклонный.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Въ С. Петербургѣ.
1-го Октября, 1838 года.

(Снб. В.)

Высочайшею Грамотою отъ 25-го Августа, Казанскій Губернскій Прокуроръ Статскій Советникъ *Солнцева*, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Св. Станислава 2-й степени.

— Высочайшимъ Приказомъ отъ 29 минуваго Сентября, 3-го Округа Корпуса Жандармовъ Полковникъ *Рутковский*, производится за отличіе по службѣ въ Дѣйствительные Статскіе Советники. (Р. И.)

— Въ городѣ Нерехтѣ, Костромской Губерніи, въ ночь съ 16-го на 17 число минуваго Сентября, былъ пожаръ, коимъ при сильномъ вѣтрѣ, отнимавшемъ всю возможность къ утушенію, въ продолженіи 5-ти часовъ истреблено 180 обывательскихъ домовъ, съ разными пристройками, въ числѣ коихъ подверглись пожару: Городовой Магистратъ, Сиротскій Судъ, Больница, Уездное Училище, Аптека, Почтовая и Патеинная Конторы; а также обгорѣла каменная церковь.

Государь Императоръ, по полученіи о семъ свѣдѣній, пожаловать соизволилъ, въ пособіе пострадавшимъ отъ пожара жителямъ, сверхъ 10,000 рублей, назначенныхъ изъ вспомогательнаго капитала Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, еще 10,000 рублей, и кромѣ того Всемилостивѣйше соизволилъ на открытіе повсемѣстной въ Имперіи подписки, для собранія добровольныхъ привошеній въ пользу погорѣвшихъ жителей Нерехты.

Валдай, 30-го Августа.

Желаніе Гражданъ Валдайскихъ наконецъ исполнилось. Мысль сохранить въ памяти потомства осуществленіе Государя Цесаревича Наслѣдника осуществилась въ самой привлекательной формѣ. Известно, что Его Императорское Высочество прошедшаго 1837 года Мая 4 дня, при обозрѣніи Россіи, по сѣви и городъ Валдай, по осмотру двухъ бригадъ артиллеріи, объявилъ волю Свою быть въ первоклассномъ Иверскомъ Богородицкомъ Монастырѣ. Проздъ сей долженъ былъ совершиться чрезъ озеро Вал-

НАИВЫШШІЙ РЕСКРИПТЪ.

Пане Ober-Prokuratorze Najświętszego Synodu, Jenerale Majorze Hrabio *Protasow!* Dostrzegłszy z doniesienia Rzeczywistego Radcy Tajnego *Uwarowa*, że w przeciągu jego nieobecności, obok zatrudnień w innych włożonych przez Mnie na was obowiązkach z równą pracowitością i gorliwością zarządzaliście Ministerjum Narodowego Oświecenia, poczytnę za rzecz słuszną oświadczyć wam szczególne Moje uznanie, zostając ku wam na zawsze przychylnym.

Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

W S. Petersburgu.
1-go Października 1838 r.

НИКОЛАЙ.

Przez Najwyższy Dyplomat, 25 Sierpnia, Kazański Prokurator Gubernialny Radca Stanu *Solncew*, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Cesarskiego i Królewskiego Orderu Sw. Stanisława drugiego stopnia.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny pod dniem 29-m zeszłego Września, 3-go Okręgu Korpusu Żandarmów Półkownik *Rutkowski*, za odznaczenie się w służbie, podniesiony do stopnia Rzeczywistego Radcy Stanu. (R. In.)

— W mieście Nerechcie, Gubernii Kostromskiej, w nocy z dnia 16 na 17-ty zeszłego Września był pożar, w którym, przy mocnym wietrze, tak że nie było możliwości ratowania, w przeciągu pięciu godzin, zgorzało 180 domów, z różnemi przybudowaniami, w liczbie których stały się pastwą płomieni: Magistrat Miejski, Sąd Sierocki, Szpital, Szkoła Powiatowa, Apteka, Kantory Pocztowy i Trunkowy; tudzież ogorzała cerkiew murowana.

CESARZ Jego Mość, po otrzymaniu o tém wiadomości, raczył efiarować na wspomnienie pogorzelncom, oprócz 10,000 rubli, przeznaczonych z zapomogowego kapitału Ministerjum Spraw Wewnętrznych, jeszcze 10,000 rub. i nadto Najmiłostiwiej zezwolił na wezwanie do zapisów w całym Państwie, dla zbierania ofiar dobrowolnych na rzecz pogorzających mieszkańców Nerechty.

Валдай, 30 Sierpnia.

Nakoniec życzenie mieszkańców Wałdajskich spełniło się. Myśl zachowania w pamięci potomności pobytu Następcy Cesarzewicza została uiszczona w sposób nader zajmujący. Wiadomo, że Jego Cesarska Wysokość przeszłego 1837 roku Maja 4-go, w czasie obejrzenia Rosyi, odwiedziwszy i miasto Wałdaj, po odbytych przeglądzie dwóch brygad artylleryi, oświadczył Swą wolę byź w Iwerskim pierwszej klasy Monasterze Najświętszej Panny. Przejazd ten miał się odbyć przez jezioro Wałdaj. Wolę Jego przyjęli wszyscy z naj-

дай. Воля Его принята всеми съ живѣйшею радостію; тотчасъ подана была красивая шлюпка, принадлежавшая Градскому Главѣ Матюнину. Лучшіе гребцы и самъ Матюнинъ, управляя шлюпкою, благополучно перевезли Высокаго Поквителя туда и обратно. День былъ прекрасный; стеченіе народа многочисленное; эхо радостныхъ кликовъ безпрестанно раздавалось по поверхности озера Валдая. Его Высочество съ удовольствіемъ взиралъ на рвеніе жителей, старавшихся наперерывъ выказать любовь свою, и проставъ нѣсколько часовъ въ домѣ извѣстныхъ перестаетейныхъ купцовъ Корышковыхъ, изволилъ отправиться въ дальнѣйшій путь въ вождельномъ здравіи. Событіе сіе оставило сильное впечатлѣніе въ сердцахъ здѣшнихъ жителей. Градскій Глава и Граждане рѣшились передать память о немъ потомству. Такимъ образомъ по ходатайству Г-на Начальника Губерній Его Превосходительства Петра Лавровича Суковкина, испрошено было Высочайшее Его Императорскаго Величества соизволеніе на построеніе галлерей, для храненія шлюпки, носившей Государя Наслѣдника.

Извѣстіе о Монаршемъ на сіе соизволеніи скоро пронеслось по Валдаю; и Градскій Глава Матюнинъ, принявшій на себя всю издержку по этому случаю, къ совершенному удовольствію всѣхъ жителей успѣлъ все зданіе привести къ окончанію за день до тезоименитства Государя Цесаревича. Выборъ мѣста, красота и чистая отдѣлка галлерей, приличнѣе время, все оправдало ожиданіе наше. 30-е Августа было днемъ торжества и радости, небывалымъ въ Исторіи Валдая. Въ 10 часовъ утра всѣ чиновники, дворянство, почетное гражданство, собрались въ Троицкій Соборъ, для слушанія Божественной Литургии, и по совершеніи всѣмъ мѣстнымъ духовенствомъ молебнаго пѣнія о здравіи и долголѣтствіи всего Августѣйшаго Дома, тотчасъ все пришло въ движеніе. Духовенство въ полномъ облаченіи, съ мѣстными иконами, при стройномъ пѣніи, открыло ходъ къ мѣсту галлерей. За нимъ слѣдовали въ порядкѣ, чиновники, дворянство и граждане. Надобно было видѣть съ какимъ любопытствомъ, внимательностію, толпился народъ при этой процессіи. Городъ опустѣлъ; все собралось на берегу озера, близъ пристани, гдѣ построена галлерей. Какъ скоро шестивѣе приблизилось къ галлерей, Г. Градоначальникъ *Цугаловскій*, Командиръ второй баттарей 1-й Гренадерской Артиллерійской бригады Подполковникъ *Кобяковъ* Глава *Матюнинъ*, Чиновники и Граждане отправились на мысъ называемый—Рожекъ, для встрѣчи шлюпки, стоявшей тамъ подъ балдахиномъ. Кажется, самая природа согласилась способствовать великолѣпію этого торжества. День былъ ясный, тихій, озеро было усажено безчисленными лодками, солнце отражалось ярко на зданіяхъ монастырскихъ и рисовало чудную перспективу, воды Валдая неколыхались, народъ хранилъ молчаніе. Черезъ часъ вдругъ все зашевелилось; ракета возвѣстила, что шлюпка движется съ мыса. Всѣ взоры обратились въ ту сторону; лодки покрывающія поверхность озера заколебали его и начали въ красивомъ порядкѣ сближаться къ берегу. Шлюпка, приближаясь постепенно, болѣе и болѣе видѣлась, рѣзкіе и стройные размахи тѣхъ же гребцовъ-гражданъ, которые имѣли счастье перевозить Его Высочество, съ ловкостію, подѣ распоряженіемъ Градскаго Главы, разсѣкали Валдайскія воды. Цозада слѣдовали, одна за другою, тридцать лодокъ, въ коихъ помѣстились Начальники города и артиллеріи съ прочими Уѣздыми чинами, Дворянами и Гражданами. Какъ скоро вся эта цѣпь приблизилась къ пристани, ракеты взвились на воздухъ и громогласное ура грянуло въ рядѣхъ артиллеристовъ, инвалидныхъ солдатъ и народа. Волды за тѣмъ совершенъ духовенствомъ благодарственный молебенъ съ водоосвященіемъ, шлюпка окроплена святою водою и во время провозглашенія долговѣтія Всему Августѣйшему Дому, въ томъ числѣ и Виновнику этого торжества, восторженное ура переливалось изъ устъ въ уста, по всему берегу озера. Наконецъ Граждане вытаскивъ шлюпку на берегъ, внесли ее въ галлерей и поставили посредіемъ на возвышеніи, для этого приготовленномъ. Такъ кончилось помѣщеніе шлюпки въ галлерей.

Потомъ Градскій Глава *Матюнинъ* пригласилъ духовенство, Гражданъ, Дворянъ и Чиновниковъ къ себѣ въ домъ на приготовленный по этому случаю роскошный обѣдъ. Тутъ его Русская кудческаая щедрость не пощадила ничего. Болѣе ста особъ наслаждались всѣми удовольствіями гастрономіи. Во время стола были провозглашены тосты за здравіе Августѣйшаго Монарха, подѣ скипетромъ котораго благоденствуетъ Россія, и Государыни Императрицы; за здравіе Августѣйшаго Ихъ Сына Государя

жыwszą radością; natychmiast podana została piękna szalupa, do Głowy Miasta Matiuнина należąca. Najrzęczniejsi wioslarze i sam Matiuнин, sterując szalupą, szczęśliwie przewieźli Wysokiego Gościa tam i napowrót. Dzień był piękny; zebranie ludu liczne; odgłos okrzyków radości nieustannie rozlegał się po powierzchni jeziora. Jego Wysokość z ukontentowaniem poglądał na ubieganie się mieszkańców, starających się na wyścigi wynurzyć swą miłość, i przepędziwszy kilka godzin w domu znanych kupców pierwszego rzędu Korytkowych, raczył w pożądanem zdrowiu udać się w dalszą podróż. Wypadek ten zostawił mocne wrażenie w sercach tutejszych mieszkańców. Głowa Miasta i Obywatele postanowili przekazać pamięć o tém potomności. Tym sposobem za staraniem P. Naczelnika Gubernii Jaśnie Wielmożnego Piotra Ławrowicza Sukowkina, zostało wyjednanе Najwyższe Jego CESARSKIEJ MOŚCI zezwolenie na wybudowanie galeryi, dla chowania szalupy, na której przejeżdżał CESARZEWICZ NASTĘPCA.

Wiadomość o Mонаршемъ на to zezwoleniu szybko rozniosta się po Wałdaju; a Głowa Miasta Matiuнин, który wziął na siebie wszystkie wydatki z tej okoliczności z wielkiem ukontentowaniem wszystkich mieszkańców zdołał całą budowę ukończyć w wigilię Wysokich Imienin CESARZEWICZA NASTĘPCY. Wybor mjejsca, piękność, kształtność i gładkość roboty galeryi, czas do tego najstosowniejszy, wszystko odpowiedziało naszym życzeniom. Dzień 30-go Sierpnia był dniem uroczystości i wesela, niezdarzonego w dziejach Wałdaju. O godzinie 10-tej zrana wszyscy urzędnicy, dworzanstwo, poczetne hraźdaństwo, zebrali się do Soboru Sw. Trójcy, dla słuchania Mszy Świętej, a po ukończeniu przez całe duchowieństwo miejscowe hymnu dziękczynnego za zdrowie i długie dni całego Najjaśniejszego Domu, wszystko natychmiast było w ruchu. Duchowieństwo w ubiorach kościelnych z miejscowemi obrazami, wśród harmonijnego spiewu rozpoczęło processyą do miejsca galeryi. Za niemъ postępowali w porządku, urzędnicy, dworzanstwo i mieszkańcy miasta. Trzeba było widzieć, z jaką ciekawością, uwagą, gromadził się lud przy tej processyi. Miasto stało się pustem; wszystko zebrało się nad brzegiem jeziora, blisko przystani, gdzie się znajduje galerya. Skoro tylko processya zbliżyła się do galeryi, P. Naczelnik Miasta *Cugałowski*, Dowódca 2-ej bateryi 1-ej Grenadyersko-Artylleryjskiej brygady Półkownik *Kobiakow*, Głowa Miasta *Matiuнин*, Urzędnicy i obywatele udali się na przylądek nazywany—Rołek, dla spotkania szalupy, która stała tam pod baldachimem. Zdaje się, iż samo przyrodzenie dopomagało wspaniałości tego obchodu. Dzień był pogodny, cichy, jezioro było pokryte niezliczonymi łodziami, słońce w całym blasku odbijało się od gmachów monasterskich i czarującą tworzyło perspektywę, wody Wałdaju spoczywały wśród głębokiej ciszy, lud stał w milczeniu. W godzinę nagle wszystko się poruszyło; rakietą obwieściła przybliżanie się szalupy. Wszystkich oczy zwróciły się w tę stronę; łodzie pokrywające powierzchnię jeziora wrzuciły go i w pięknym porządku zaczęły się zbliżać do brzegu. Szalupa, zbliżając się stopniowie, coraz wyraźniej była widziana; rzeskie i szkodowne ruchy tyczeń wioslarzy-obywateli, którzy mieli szczęście przewozić Jego Wysokość, pod rozporządzeniem Głowy miasta, zrzęcznie przerzynali wody Wałdaju. Z tytułu postępowały jedna za drugą trzydziści łodzi, w których znajdowali się Naczelnicy Miasta i Artylleryi z innemi powiatowemi urzędnikami, dworzani i obywatelami miasta. Skoro cały ten łańcuch zbliżył się do przystani, rakiety wzniosły się na powietrze, a grzmiące ура rozległo się w szeregach artylleryzystów, inwalidów i ludu. Wraz potem Duchowieństwo odprawiło dziękczynne modły z pokropieniem wodą święconą; szalupa została poświęcona, a w czasie spiewu o długie lata całemu Najjaśniejszemu Domowi, w liczbie tej i Solennizantowi obchodu, uroczyste ура przechodziło z ust do ust, po całym brzegu jeziora. Nakoniec, wyciągnąwszy szalupę na brzeg, wniesiono ją do galeryi i postawiono po środku na wzniosłości, do tego przygotowanej. Tak się skończyło ulokowanie szalupy w galeryi.

Potemъ Głowa miasta *Matiuнин* zaprosił duchowieństwo, dworzan i urzędników do siebie na przygotowany z tej okoliczności wspaniały obiad. Tu jego Russka kupiecka szczodrość niczego nie oszczędziła. Więcej sta osob używało wszystkich roskoszy gastronomii. W czasie obiadu spełnione były toasty za zdrowie Najjaśniejszego MONARCHY, pod którego berłem zażywa państwo Rosssya, i CESARZOWEJ JEJ MOŚCI; za zdrowie Najjaśniejszego Ich Syna, CESARZEWICZA NASTĘPCY Tronu Wszech Rossyj i za zdrowie całego Najjaśniejszego

Наслѣдника Всероссійскаго Престола и за здравіе всего Августѣйшаго Дома. Въ концѣ обѣда гости пили за здоровье Градскаго Главы и Валдайскихъ Гражданъ. При этомъ не были забыты и войны участвовавшіе въ торжествѣ. Каждому изъ нихъ хозяинъ подавъ по чаркѣ водки.

Между тѣмъ, солнце исчезло среди живописныхъ группъ холмовъ Валдайскихъ; темнота болѣе и болѣе обхватывала видимый горизонтъ, и настала ночь, какъ бы нарочно скромная, теплая, безвѣтренная, недождливая.

Казалось бы ничего уже не оставалось прибавить къ полнотѣ торжества; но живое воображеніе хозяина придумало поразить жителей нечаянностію. У него готовился блестящій фейерверкъ. Никто и не думалъ о томъ. Тогда какъ расторопный и исполнительный Градоначальникъ распорядился въ честь тезоименитства Государа Наслѣдника освѣщеніемъ Казенныхъ зданій; когда въ Милліонной улицѣ и на большомъ шоссе начали мелькать огни; жители, наслаждаясь тихою погодою, столпились близъ Казенныхъ зданій и любовались пріятнымъ освѣщеніемъ; въ то время на мысъ, гдѣ находилась шлюпка, взлетѣла ракета, разразилась въ воздухѣ и гулъ ея, повторяемый по озеру, обратилъ на себя вниманіе гуляющихъ. Со всѣхъ сторонъ бросились туда. Тамъ глаза наши встрѣтили нечаянность самую занимательную. Весь берегъ уставленъ былъ площадками, освѣщавшими пространство между галлереею и мысомъ; свѣтъ ихъ отражался въ водѣ и галлерей казалась издали плавающимъ въ разноцвѣтныхъ огняхъ. На одной ея сторонѣ, обращенной къ городу, просвѣчивался гирляндами и лаврами обрисованный вензель Его Высочества Государа Наслѣдника. Передняя часть или фасъ, на которомъ изображена золотыми буквами надпись, уставлена была огненными столбами. Сторона къ Монастырю или озеру отражала тотъ же ослѣпительный свѣтъ, такъ что можно было видѣть на далекомъ разстояніи плавающія по водѣ лодки. Шлюпка также внутри галлерей окружена была площадками.

Во все продолженіе иллюминаціи, на мысъ Матюнина видны были то огненные фонтаны, колеса, возвышающіяся и падающія звѣзды, тихо горящія храмы; то летящія и хлопающія бураки и ракеты.

Не лѣзя забыть и иллюминированнаго сада Матюнинскаго, который былъ открытъ тогда для всѣхъ посѣтителей: бесѣдки, пруды, дорожки и каменная стѣна окружающая садъ, все это походило на что волшебное, отъ блеска огней. Гуляющихъ было множество. Народъ находился въ нерѣшимости куда ему бѣжать, гдѣ долѣе оставаться? Его то приковывала къ себѣ галлерей съ шлюпкою, то увлекали картины фейерверка, или манили къ себѣ тѣнистый садъ. Народъ толпами перебѣгалъ и туда и сюда. Можно было бы подумать, что въ городѣ смятеніе; но, благодаря благоразумію и дѣятельности полиціи, не было ни одного непріятнаго случая.

Все это продолжалось часовъ до 11. Наконецъ всѣ, упоенные радостію и удовольствіемъ, и большая часть съ веселыми пѣснями, разошлись по домамъ и день 30 Августа 1838 года, день Тезоименитства Его Императорскаго Высочества Государа Наслѣдника Цесаревича Александра Николаевича до сихъ поръ составляетъ пріятѣйшій разговоръ жителей Валдая.

Нѣтъ спора, что вся эта жертва мала и ничтожна въ сравненіи съ своимъ предметомъ; но она богата и велика, по возможности; усердіемъ и ревностію Валдайскихъ Гражданъ. Она доказываетъ, что Русское купечество не отстаётъ отъ другихъ сословій въ преданности и чувствахъ приверженности къ Престолу.

Рассонскій. (Спб. В.)

Одесса, 27-го Сентября.

Наводненіе рѣкъ Дуная и Прута, причинившее нѣкоторый вредъ прибрежнымъ жителямъ Бессарабіи, имѣло полезныя слѣдствія, отвративъ отъ Бессарабіи и смежныхъ съ нею Губерній еще худшее бѣдствіе: въ прошломъ году появилось здѣсь чрезвычайно много саранчи; которая сдѣлала значительныя опустошенія на поляхъ. Осенью она вся скрылась въ Дунайскихъ и Прутскихъ плавняхъ, и если-бы онѣ не были заняты водою, отъ чего саранча пропала, то сіе зловерное насекомое, народясь еще въ большемъ количествѣ противъ прошлаго года, причинило бы ужаснѣйшее опустошеніе, истребленіемъ незрѣвшаго на полѣ хлѣба и травъ. Это подвергло бы здѣшній край величайшему бѣдствію; теперь всѣ жители приносятъ теплыя молитвы Богу, за избавленіе ихъ отъ явнаго угрожающаго несчастья, а вмѣстѣ съ тѣмъ молятъ отвратить отъ нихъ и дру-

го Дому. Pod koniec obiadu goście pili za zdrowie Głowy Miasta i Obywateli Wałdajskich. Nie zapomniano przytém i o wojownikach mających udział w uroczystości. Każdego z nich gospodarz poczęstował porcją wódki.

Tymczasem słońce znikło śród malowniczych grupad gór Wałdajskich; ciemność coraz bardziej osładała horyzont, i nastąpiła noc, jakby umyślnie skromna, ciepła, spokojna, pogodna.

Zdawałoby się że nie zostawało już nic dodać do zupełności obchodu; ale żywa wyobraźnia gospodarza zamysliła zdumieć mieszkańców niespodziewaném widowiskiem. Był przygotowany świetny fajerwerk. Nikt o tém ani myślał. W chwili kiedy roztropny i wykonawczy Naczelnik miasta zajęty był rozporządzeniami na uczczenie Wysokich Imienin Następcy Cesarzewicza, około oświecenia budowli skarbowych; kiedy na ulicy Milionnej i na wielkiem szosie zaczęły migać ognie, mieszkańcy, używając cichej pogody, zgromadzili się przy skarbowych budowlach i na piękną przypatrywali się illuminacyi; w tym czasie na przylądku, gdzie się znajdowała szalupa, wzniosta się rakietą, pękła na powietrzu i huk jej, po jeziorze powtarzany, zwrócił na siebie uwagę przechadzających się. Ze wszech stron tam się rzucili. Czy nasze nagle tam spotkały widok, nader zajmujący. Cały brzeg ostawiony był lampami, oświecającemi przestrzeń między galeryą a przylądkiem; światło ich odbijało się w wodzie, a galeryya zdawała się w oddaleniu pływającą w różno-barwnych ogniach. Na jednej jej stronie, ku miastu obróconej, przeświecała się gierlandami i laurami otoczona cyfra Jego Wysokości Cesarzewicza Następcy. Część przodowa, na której dawał się widzieć złotemi literami napis, ustawiona była ognistemi słupami. Strona od manasteru czyli jeziora odbijała toż rzęsiste światło, tak, iż w dalekiej odległości można było widzieć pływającą na jeziorze łodzi. Szalupa była także wewnątrz galeryi ustawiona lampami.

Przez cały czas illuminacyi, na przylądku Matiu-nina dawały się widzieć już w ogniste fontanny, koła, wznoszące się i spadające gwiazdy, cicho gorejące świątynie, już to lecące i pękające buraki i rakiety.

Nie można zamilczeć i oświeconego ogrodu Matiuńskiego, który był wówczas otwarty dla wszystkich odwiedzających: altanki, stawy, drożki i murywany parkan ogrodu, wszystko to było podobnem do czegoś czarodziejskiego, od blasku ogniw. Przechadzających się było mnóstwo. Lud niewiedział dokąd iść, gdzie dłużej ma zostawać? Raz pociągała do siebie galeryya z szalupą, to zajmowały widoki fajerwerku, albo wabił ku sobie ogród cienisty. Lud tłumnie tam i ówdzie przebiegał. Można było wnosić, że w mieście panuje rozruch; ale dzięki roztropności i czynności policji, żadnego nieprzyjemnego nie zdarzyło się przypadku.

Wszystko to trwało do 11-ej godziny. Nakoniec wszyscy, upojeni radością i ukontentowaniem, z których większa część, nęcąc wesołe śpiewy, rozeszła się do domów. Dzień 30-ty Sierpnia 1838 roku, dzień Wysokich Imienin Jego Cesarzkiej Wysokości Cesarzewicza Następcy ALEXANDRA NIKOLAJEWICZA do tych czas stanowi przyjemną rozmowę mieszkańców Wałdaju.

Cała ta ofiara jest bez wątpienia małą i nic nieznozną w porównaniu do swego przedmiotu; ale jest bogatą i wielką, co do możności i gorliwości mieszkańców Wałdajskich. Dowodzi ona, że kupiectwo Rosyjskie nie daje się wyprowadzić innym stanom w poświęceniu się i uczuciach przywiązania ku Tronowi.

Rassoński. (G. S. P.)

Odessa, 27-go Września.

Wezbranie Dunaju i Prutu, które zrzędziło niejakie szkody nadbrzeżnym Bessarabii mieszkańcom, korzystne miało skutki, przez odwrócenie od Bessarabii i ościennych z nią Gubernij straszliwszej jeszcze klęski. W roku zeszłym zjawilo się tu nadzwyczaj wiele szarańczy, która znaczne w polach zrzędziła szkody. W jesieni wszystka szarańcza skryła się na kępach Dunaju i Prutu, i gdyby te nie zostały zalane, przez co szarańcza wyginęła, to szkodliwy ten owad, wylęgłszy się w większej jeszcze ilości, niżeli w roku zeszłym, zrzędziłby był okropne spustoszenie, przez zniszczenie na polu zboża, jeszcze nie dojrzałego, oraz sianożęci; co zadałoby krajowi tutejszemu największą klęskę. Dziś mieszkańcy składają Najwyższemu gorące dzięk, za wybawienie ich od jawnego nieszczęścia, jakie im zagrażało, błagając o odwrócenie nowego, to jest: pomorku bydła, który tu mocno zaczął grassować; w nie-

гое: здѣсь вынѣ показался сильный скотскій падеждъ; въ нѣкоторыхъ колоніяхъ пало въ короткое время по триста и четыреста штукъ рогатаго скота. Нѣкоторые поселяне, имѣя только пару или двѣ рабочихъ воловъ, составлявшихъ все хозяйственное достояніе ихъ, съ потерей его, не имѣютъ даже спосововъ къ перевозкѣ хлѣба съ полей. Появившіеся въ Бессарабіи во множествѣ волки причиняютъ также большой вредъ, поѣдая въ степи и на плавняхъ скоть; даже днемъ и возлѣ самыхъ селеній, въ виду людей нападаютъ на скоть. Жители утврняютъ, что сіи животныя перешли на твердую землю изъ плавней въ прошломъ и въ нынѣшнемъ годахъ, бывъ выгнаны оттуда наводненіемъ. Можно полагать, что и дикіи свиньи, которыхъ нынѣ появилось много на степяхъ, перешли сюда также изъ плавней, гдѣ онѣ водятся во множествѣ. (О. Г. Ц. П.)

(Изъ Вилен. Губер. Вѣд.)

Указомъ Правительствующаго Сѣната, отъ 19 Сентября N. 6,080, нижеслѣдующіе, служащіе въ Виленской Губерніи Чиновники произведены въ Коллежскіе Ассесоры: Титулярные Советники: Чиновникъ для особыхъ порученій Казенной Палаты Францъ Ильцевичъ, Приставъ Гражданскихъ Дѣлъ Виленской Градской Полиціи Іосифъ Сухоцкій; Узданные Странчіе: Ново-Александровскій, Станиславъ Цыдзикъ, бывшій Шавельскій, Станиславъ Контримовичъ; въ Титулярные Советники: Коллежскіе Секретари: быв. Чиновникъ особыхъ порученій при Виленскомъ Гражданскомъ Губернаторѣ Александръ Гинкуль, Столоначальникъ Канцеляріи Гражданскаго Губернатора Ромуальдъ Лазаровичъ, Засѣдатель Ковенскаго Земскаго Суда Романъ Петровскій, Письмоводитель Упитской Дворянской Опеки Ѳадѣй Цишкевичъ, Россіянскій Узданный Странчій Ѳадѣй Соболевскій; 10 класса: Узданныхъ Казначействъ: Ново-Александровскій Казначей Іосифъ Мончинскій, Россіянскаго, Бухгалтеръ Викентій Висьмонтъ. Въ 9 й классъ: Контролеръ Казенной Палаты 10-го класса Игнатій Туръ; въ Коллежскіе Секретари: Губернскіе Секретари въ Палатахъ: Казенной, Іосифъ Мустафичъ; Гражданской, переводчикъ Иванъ Долобовскій, исправляющій должность Ошмянскаго Земскаго Исправника Иванъ Менде; Узданныхъ Судовъ: Виленскаго, Засѣдатель Александръ Коетровицкій и Марцелій Талатъ, Тельшевскаго, Засѣдатель Станиславъ Нарutowичъ, Казначей Вилькомірскаго Узднаго Казначейства 12 класса Адамъ Французовичъ.

Варшава 11-го Октября.

Государь Императоръ, Высочайшими Постановленіями отъ 13 (25) Сентября 1838 года, Всемилостивѣйше пожаловать изволили въ вѣчное и потомственное владѣніе, со всеми правами и угодіями, какими пользуется казна.

1) Предсѣдателю Генераль-Аудиторіата, Генералу отъ инфантеріи Князю Шаховскому, состоящее Августовской Губерніи, Ломжинскаго обвода, имѣніе Новогородъ, съ принадлежачими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодіями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до двадцати тысячъ Польскихъ злотыхъ.

2) Адъютанту Главнокомандующаго дѣйствующею Арміею, Лейбъ-Гвардіи 2-й Артиллерійской бригады Полковнику Ушакову 5, состоящее Краковской Губерніи, Олькушскаго обвода, имѣніе Воля Либартовска.

3) Адъютанту Главнокомандующаго дѣйствующею Арміею, Лейбъ-Гвардіи 1-й Артиллерійской бригады Полковнику Князю Голицину 4, состоящее Мазовецкой Губерніи, Куявскаго обвода, экономіи Коваль, имѣніе Курово.

4) Управляющему Дипломатическимъ отдѣленіемъ Канцеляріи Главнокомандующаго дѣйствующею Арміею, Коллежскому Советнику Гильбердингу, состоящее Августовской Губерніи Ломжинскаго обвода, въ экономіи Визна, имѣніи Пржитуль.

5) Состоящему для особыхъ порученій при Намѣстникѣ Царства Польскаго, Коллежскому Советнику Елашевизу, состоящее Августовской Губерніи, Сейненскаго обвода, имѣніе Обелія.

6) Состоящему для особыхъ порученій при Намѣстникѣ Царства Польскаго, Надворному Советнику Озкину, состоящее Мазовецкой Губерніи, Ленчицкаго обвода, имѣніе Блоне, — съ принадлежачими къ сямъ имѣніямъ фольварками, селеніями и прочими угодіями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода, каждому до пяти тысячъ Польскихъ злотыхъ.

которыхъ колоніяхъ, въ короткомъ пртеіагу часу падало по трzysta и озлѣрysta штукъ рогачизны. Никтѣрзы з влощчан, маіагы тылко једнѣ лух двіе пары вотовъ робочыч, ктѣре склѣдагы сагы ихъ добытек, утрачившы го, позбавіені зосталі наветъ способу до пртевіезіенія з пола збожа. Мнѣство вилковъ, зјавіаіагыс сіа въ Бессарабіи зрзадагы рѣвнѣш вѣлкіе szkody трзодзіе, пасаіагы сіа на степахъ і кѣпахъ, нападаягы наветъ вѣрзѣд доіа, въ поблискоці влосок і въ обечности лудзі на быдло. Міешкаіагы тввердагы, із звіержѣта те пртезшы на лад з кѣп в року зештым і біаіагыым, змусзѣне chronіі сіа пртед залевем. Вѣдлугъ вшелкіагы правдоподобіештва, і дзікі, ктѣрыхъ сіа тераз зјавіло вѣле въ степахъ, пртезшы такѣ з кѣп, гдзіе сіа въ мнѣствіе лѣгуа. (G. R. K. P.)

(Z Gubernialnej Gazety Wileńskiej.)

Указомъ Рззздуагы Сѣнату, под днѣмъ 19 Wrzeźnia, N. 6,080, ніаіагы зрзздені: слугагы въ Губерніи Wileńskіej Urzѣднıcı zосталі подніешені: на Assesorow Kollegialnych: Radzcy Honorowi: Urzѣднık do szczegѣlnych poleceń Rzzy Skarbowej Franciszek Plewicz, Inspektor Spraw Cywilnych Wileńskіej Polıcıi Miejskiej Józef Suchocki; Strapczowie Powiatowi: Nowo-Alexandrowski, Stanisław Cydzik, былы Szawelski, Stanisław Kontrymowicz. Na Radzcow Honorowych: Sekretarze Kollegialni: былы Urzѣднık do szczegѣlnych poleceń przy Wileńskim Cywilnym Gubernatorze Alexander Hinkul, Naczelnik Stołu Kancellaryi Cywilnego Gubernatora Romuald Łazarowicz, Assesor Kowieńskіego Sądu Ziemińskiego Roman Pietrowski, Pismowodzca Upiłskіej Opieki Dworzańskіej Tadeusz Ciszkiewicz, Rosieńskі Strapczy Powiatowy Tadeusz Sobolewski; 10-ей klasy: Powiatowych Podskarbstw: Nowo-Alexandrowskiego Podskarbi Józef Monczyński, Rosieńskіego, Buchalter Wincenty Wismont. Do klasy 9 tej: Kontroler Rzzy Skarbowej 10-ей klasy Ignacy Tur; Na Kollegialnych Sekretarzów: Sekretarze Gubernialni w Rzzach: Skarbowej, Józef Mustaficz; Cywilnej: Translator Jan Dołobowski, Sprawiaгы obowiązek Oszmieskiego Sprawnika Zemskiego Jan Mende; Sądow Powiatowych: Wileńskіego Assesor Alexander Kostrowicki і Marcelli Tallat, Telszewskіego, Assesor Stanisław Narutowicz, Podskarbi Witkomierskiego Podskarbstwa Powiatowego 12-ей klasy Adam Francuzowicz. (d. c. n.)

Warszawa, 11-go Października.

NAJJAŚNIEJZY CESARZ і Król, przez Postanowienie na dniu 13 (25) Wrzeźnia r. b. wydane, Najtaskawiej nadać raczył wiecznemi czasy на dziedzictwo, z takіemi prawami і użytkami, z јакіеwі Skarb posiada:

1) Prezydаіагыemu w Audytoryacie Jeneralnym, Jeneralowі piechoty Xięoin Szachowskiemu, Dobra Nowogrod, polożone w Gubernii Augustowskiej Obwodzie Łomżyńskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami і innemi użytkami і przynależытосіаmі, do wysokości czystego rocznego dochodu złp. 20,000.

2) Adjułanowі Główno-Kommanderująагы Czynną Armią, Półkownikowi Leib Gwardyi 2-ей Brygady Artylleryi Uszakowu 5-mu, dobra Wola-Libartowska, polożone w Gubernii Krakowskiej Obwodzie Olkuskim.

3) Adjułanowі Główno-Kommanderująагы Czynną Armią, Półkownikowi Leib-Gwardyi 1-шей Brygady Artylleryi, Xięoin Golicyн 4-mu, dobra Kurowo, polożone w Gubernii Mazowieckiej, Obwodzie Kujawskim, ekonomii Kowal.

4) Dyryguагыemu Wydziałem Dyplomatycznym Kancellaryi Główno-Kommanderująагы Czynną Armią, Radzcy Kollegialnemu Hilferding, dobra Przytuły, polożone w Gubernii Augustowskiej, Obwodzie Łomżyńskim, ekonomii Wiza.

5) Zostаіагыemu do szczegѣlnych poruceń przy Namіешnіku w Krѣlestwie Polskim, Radzcy Kollegialnemu Eliaszewicz, dobra Obelia, polożone w Gubernii Augustowskiej, Obwodzie Sejneńskim.

6) Zostаіагыemu do szczegѣlnych poruceń przy Namіешnіku Krѣlestwa, Radzcy Dworu Oczkin, dobra Błonie, polożone w Gubernii Mazowieckiej, Obwodzie Łęczyckim, — z należącemi do nich folwarkami, wsiami і innemi użytkami і przynależытосіаmі, do wysokości czystego rocznego dochodu, każdemu z nich, złp. 5,000.

Сегодня поутру, прибылъ въ Варшаву, проездомъ въ С. Петербургъ, Герцогъ Лейхтенбергскій.
(О.Г.Ц.П.)

Doia dzisiejszego rano, przybył do Warszawy, w przejeździe do Petersburga, Xiążę Leuchtenbergski.
(G.R.P.K.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

FRANCYA.

Парижъ, 13 го Октября.

Въ *Монитерѣ* помѣщено пространное описаніе поѣздки Короля изъ Трианона въ окрестности, для осмотра разныхъ построекъ произведенныхъ на берегахъ рѣкъ. Сямъ опровергаются разнесшіяся слухи, о нездоровьѣ Е. В.

— Говорятъ, что Редакція *Journal du Commerce* получила извѣстія изъ Арненберга о томъ, что Принцъ Людвикъ Нополеонъ находился еще въ означенномъ замкѣ и ожидаетъ паспорта изъ Тургау. Хотя Англійскій Посланникъ тотъ же часъ засвидѣтельствовалъ паспортъ, но кажется, что оный ему еще не будетъ выданъ до соблюденія нѣкоторыхъ формальностей.

— Изъ Сторы получены съ пароходомъ *Sphynx* извѣстія отъ 9-го Октября и немедленно переданы телеграфическимъ путемъ: „Маршалъ Валѣ Военному Министру. *Константина* 2-го Октября Я приказалъ четыремъ баталіонамъ занять позицію при слияніи рѣки Кведъ-Энтса съ р. Аррушомъ. Генералу Гальбуа поручено устроить тамъ лагерь, который будетъ господствовать надъ соединеніемъ дорогъ изъ Сторы и Боны въ Константиноу. Мѣсто лагеря отстоитъ отъ Константины 13 часовъ, а отъ Сторы 6. Со стороны Кабаловъ сопротивленія не было. Многие изъ шенковъ прибыли для полученія *бурну*. Арабы доставляютъ въ лагерь ячмень и еолому, за которые получаютъ чистыя деньги. Дорога устроенная уже до самаго Конторса, будетъ на дняхъ открыта для проѣзда берегомъ Арруша въ лагерь. *Константина*, 4-го Октября. Обрѣзаваніе внутренняго управленія Конянтинской провинціи уже окончено; мѣстные начальники введены въ исправленіе должностей и принесли уставовленную присягу въ вѣрности Королю и въ послушаніи верховной власти провинціи. *Форъ де Франсъ* (рейдъ Сторы) 8 Октября. Вчера войска вступили въ древнюю Руссикаду. Главная позиція войскъ господствуетъ надъ гаванью и названа *Форъ де Франсъ*”.

— Въ *Монитерѣ* подтверждаютъ извѣстіе о принятии Египетскимъ пашею торговаго трактата; заключеннаго Турціею съ Франціею и Англіею и опровергаютъ разсѣянные другими журналами слухи объ отъѣздѣ Герцога Немурскаго въ Германію, и будто бы Герцогиня Орлеанская занемогла такъ опасно, что супругъ ея вынужденъ былъ сократить предположенную поѣздку въ Восточную Францію и немедленно возвратиться.

— Владѣльцы свекловично-сахарныхъ заводовъ учредили въ Парижѣ комитетъ для ходатайства по ихъ дѣлу, когда коммерческія палаты приморскихъ городовъ не престають представлять въ журналахъ опасность грозящую торговлѣ и безпрестанными просьбами обременяють Правительство.

14-го Октября.

Инфантъ Донъ Франциско де Паула отправляется чрезъ нѣсколько дней въ дорогу. Говорятъ, что онъ намѣревается провести зиму въ Ницѣ, и не прежде всны возвратится въ Парижъ.

— Говорятъ, что 25,000 служащихъ въ національной гвардіи въ Парижѣ и 30,000 въ провинціяхъ подали просьбу о взиманіи закона о выборахъ. Палаты соберутся къ концу Ноября. Можно надѣяться, что до того времени число подписей дойдетъ до 100,000.

— Кампанію этого года въ Испаніи можно почитать оконченною; выгоды на сторонѣ Д. Карлоса. Побѣды Кабреры ободрили Карлистовъ и войска ихъ овладѣли всѣмъ пространствомъ отъ подножія Пиринейскихъ горъ до самой рѣки Эбро; если имъ удастся взять какую либо крѣпость, напримеръ, Бильбао, тогда, не только что война можетъ продолжиться, но и дѣла Донны Изабеллы будутъ не въ наилучшемъ положеніи, тѣмъ болѣе, что Мадридское правительство находится въ затруднительномъ положеніи; кредитъ прерванъ, казна истощена и Правительство, средди безчисленныхъ интригъ, лишеное всевозможныхъ вспомогательныхъ средствъ, такъ ослаблено, какъ еще никогда не бывало. (О.Г.Ц.П.)

— *Парижскій Монитеръ* рассказываетъ, что недавно въ Департаментѣ верхней Гароны, умерла женщина имѣвшая 158 лѣтъ отъ роду, по прозванію Марія Прію. До послѣдней минуты она сохранила здравый смыслъ, хотя корпусъ ея весилъ только 42 фунта.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Парижъ, dnia 13 Października.

Monitor udziela obszernie opisy małych podróży Króla z Trianon w okolice, dla zwiedzenia rozmaitych budowli nadwodnych, a tym sposobem zbija rozszerzone wieści, jakoby zdrowie Monarchy miało być w złym stanie.

— *Journal du Commerce* miał otrzymać nowe wiadomości z Arenenbergu, które zwiastują, że Xiążę Ludwik Napoleon bawił jeszcze w pomienionym zamku i oczekiwał na pasport z Turgowii. Gdy Poseł angielski natychmiast go wizował, zdaje się przeto, że idzie o dopełnienie niejakich formalności, nim pasport Xięciu wręczony zostanie.

— Statek parowy *Sphynx* przywiózł następującą wiadomość ze Story, z dnia 9 Października, która natychmiast telegrafem przesłaną została: „Marszałek Valée do Ministra Wojny. Z *Konstantyny* 2 Października. Rozkazałem ożterem batalionom zająć stanowisko przy wpadnięciu Qued-Entsa do rzeki Arrouch. Jenerał Galboud urządził tam obóz, który będzie panował nad połączeniem gościńców, wiodących ze Story i Bony do Konstantyny. Obóz ten odległy jest o 13 godzin od Konstantyny, a 6 od Story. Kabailowie nie czynili żadnego oporu; wielu Szeików przybyło dla otrzymania *burnu*; Arabowie dostarczają dla obozu jeźdźców i sromę, za które im natychmiast się płaci. Gościniec ukończony już aż do Kontorse, będzie za dni kilka otwarty dla powozów idących do obozu nad Arrouch.— Z *Konstantyny* 4 Października. Urządziłem ostatecznie zarząd prowincyi Konstantyny. Naczelnicy otrzymali inwestyturę i złożyli przysięgę wierności dla Króla i posuszeństwa dla naczelnego dowódcy prowincyi.— *Fort de France* (przystań Story) 8 Października. Wczora zajęty wojska starożytną *Russicade*. Główne stanowisko założono na miejscu, panującym nad przystanią, i nadano mu nazwę *Fort de France*.

— *Monitor* potwierdza wiadomość, że Basza Egiptu przyjął traktat handlowy, zawarty przez Turcyą z Anglią i Francją; zbija także rozsiewane pogłoski przez inne dzienniki, jakoby Xiążę Némours miał odjechać do Niemiec, i jakoby Xiężna Orleańska miała tak mocno zachorować, że jej małżonek zmuszony był skrócić zamierzoną podróż do wschodniej Francyi i wracać jak najspieszniej.

— Fabrykanci cukru z buraków zawiazali w Paryżu komitet centralny, mający bronić ich sprawy, w czasie, kiedy izby handlowe miast nadmorskich nieprzestają ubolewać po dziennikach nad niebezpieczeństwem, grożącym handlowi, i ciągłemi prośbami niepokoić Ministrów.

Dnia 14-go.

Infant Don Francisco de Paula, uda się za dni kilka w podróż. Mówią, że zamierza przepędzić zimę w Nicy i dopiero na wiosnę wróci do Paryża.

— Mówią, że 25,000 członków paryskiej gwardyi narodowej, a 30,000 prowincjonalnej, miało podpisać prośbę o zmianę prawa o wyborach. Izby zbiórą się przed końcem Listopada i mają nadzieję, że do tego czasu liczba podpisów wzrośnie do 100,000.

— Tegoroczną wyprawę w Hiszpanii można uważać za ukończoną. Wypadła ona na korzyść D. Karlosa; Zwycięstwa Kabrery przejęły Karolistów zapałem. Wojska pomienione owładły całą przestrzeń od spodu gór Pirenejskich aż do Ebru, a jeżeli im się uda zdobyć jaką twierdzę, n. p. Bilbao, wtedy nie tylko wojna przeciągnie się na czas nieograniczony, ale nawet sprawa Donny Izabelli wielce zagrożoną zostanie. Rząd bowiem madrycki znajduje się w trudnym do opisania nieładzie; kredyt zupełnie ustał, skarb jest wycieńczony. Otoczony rozmaitemi intrygami, ogołocony ze wszelkich środków pomocniczych, jest teraz daleko słabszym i chwiejącym się, niż kiedykolwiek. (G.R.K.P.)

— *Moniteur Parisien* opowiada, że niedawno umarła w dep. Wyższej Garony, kobieta mająca lat 158 wieku, nazwiskiem Marie Priou. Aż do ostatniej chwili zachowała zdolności umysłowe, lubo ciało jej tylko 42 funt. ważyło. Mięso znikło w niem prawie do szczętu.

та. Мякоть въ ней совершенно почти исчезла, а кожа и мускулы, лежали какъ будто пергаминъ на костяхъ.

— Въ Лионѣ нѣсколько дней продолжались несогласія между сапожными мастерами и ихъ подмастерьями, что кажется дало поводъ къ слухамъ о беспорядкахъ въ южной Франціи, ибо ничего такого неслучилось въ подобномъ смыслѣ. (G.C.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 12-го Октября.

Герцогъ Лукскій прибылъ вчера въ Лондонъ. Въ Дуврѣ встрѣтилъ его Герцогъ Капуи съ своею супругою и вмѣстѣ съ нимъ прѣехалъ. Говорятъ, что Герцогъ Лукскій привезъ Герцогу Капуи позволеніе отъ брата его, Короля Неаполитанскаго, возвратиться въ отечество, что было ему воспрещено, по поводу бракосочетанія его съ дѣвицею Пенелопею Смитъ.

— Говорятъ, что Принцъ Георгъ Кембриджскій пробудетъ въ Португаліи двѣ недѣли и осмотритъ между прочимъ мѣсто сраженія поды *Torres-Vedras* и смежныя съ онымъ мѣста битвы. Герцогъ остановился у Англійскаго Консула Г-на Смита, по той причинѣ, что всѣ гостиницы заняты были прѣзжими. — Герцогъ принималъ въ семь домъ посѣщеніе Короля Фердинанда и знатныхъ дворянъ. Нѣсколько дней спусти послѣ прибытія Герцога, Королева прислала за нимъ карету съ приглашеніемъ къ обѣденному столу и предложила ему помѣщеніе во дворцѣ, отъ чего однако Герцогъ отказался, потому что путешествуетъ инкогнито.

— Вчера, Герцогъ Лукскій обѣдалъ въ гостиницѣ *Mivart* у Герц. Капуи. Говорятъ, что Герцогъ пробудетъ въ Англии два мѣсяца.

— По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Квебека отъ 5 Сентября, Лордъ Дургамъ такъ былъ боленъ простудою, что только важнѣйшія дѣла представляли ему на рѣшеніе. (O.G.C.O.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 17-го Октября.

Испольская башня при соборѣ Св. Стефана, на которой лежитъ бремя семи вѣковъ, не смотря на значительныя починки въ 1812 году, угрожаетъ паденіемъ. Теперь основаніе башни огорожено, и вокругъ оной, до самаго верху, построены лѣса, съ тѣмъ чтобы учрежденный комитетъ строителей могъ въ подробностяхъ удостовѣриться о состояніи здавія.

— Между здѣшнимъ и Лондонскимъ дворами, заключенъ 3 Іюля сего года новый, состоящій изъ 14 стат. трактатъ торговли и мореходства, который 14 Сентября, утвержденъ и размѣненъ въ Медіоланѣ. По силѣ этого трактата подписаннаго въ Вѣнѣ со стороны Австріи Княземъ Меттернимомъ а со стороны Англии Г-мъ Ламбъ, Австрійскіе корабли входящіе въ Англійскіе и Ирландскіе Порты а также во всѣ принадлежащіе Великобританіи, равно какъ и Англійскіе корабли въ Австрійскихъ Портахъ, не будутъ вносить большихъ пошлинъ ни платъ, но только такія, какимъ подвергаются туземные корабли. Эти произведенія земель, промышленности и художествъ обоимъ краевъ, коихъ взаимно разрѣшенъ будетъ привозъ въ порты обѣихъ странъ, должны въ каждомъ отношеніи взаимно пользоваться такими же привилегіями, какъ произведенія собственной земли, съ свободнымъ провозомъ таковыхъ предметовъ на корабляхъ того или другаго договаривающагося Государства. Срокъ договора назначенъ до 31-го Декабря 1848.

— Съ Черногорской границы подтверждается извѣстіе о перемиріи, но окончательное устройство несогласій (на счетъ границъ), не пришло еще къ концу. Здѣсь безъ преувеличенія должно отдать справедливость самому умеренному и кроткому обращенію Австріи съ Черногорцами.

— У нѣкоторыхъ здѣшнихъ книгопродавцевъ и даже у знатнѣйшихъ, открытъ кажется слѣдъ тайной торговли запрещенными книгами.

— По донесеніямъ съ Востока, Англія неперестаетъ усиливать своего могущества въ тѣхъ сторонахъ. Близъ Смирны находится 9 Англійскихъ линійныхъ кораблей, и удивительнѣе всего то, что упомянутый флотъ снабжается провіантомъ изъ этого города.

— Слышно, что уже сдѣланное за нѣсколько лѣтъ предположеніе на счетъ учрежденія въ Вѣнѣ Академіи Наукъ приведено будетъ въ исполненіе. (G.C.)

Герцъ, 27-го Сентября.

Семейство Карла X возвращается теперь изъ Кирхберга въ Герцъ. Герцогиня Ангулемская прѣехала 27-го Сентября. Супруга ея ожидали на другой день, а вслѣдъ за нимъ и Герц. Бордоскаго. Герцогъ Блаказъ, изнуренный болѣзнію приказалъ нести себя въ лектикѣ. Онъ оставилъ любимое свое занятіе, розысканіе древностей при Аквилей, и сдѣлать раздѣ-

a skóra i muskuły leżały jak gdyby pergamin na kościach.

— W Lyonie trwało od dni kilku nieporozumienie między majstrami szewieckimi a ich czeladzią, co, ile się zdaje, było powodem do wieści o rozruchach w południowej Francji: gdyż nic innego w tym rodzaju nie zaszło.

A N G L I A.

Londyn, dnia 12-go Października.

Xiążę Łukieski przybył wczora do Londynu; w Duwre przyjmował go Xiążę Kapui ze swoją małżonką, i razem z nim powrócił. Mówią, że Xiążę Łukieski miał przywieźć Xięciu Kapui pozwolenie od jego brata, Króla Neapolitańskiego, powrotu do kraju, który mu dotychczas był wzbroniony, z powodu skojarzonych związków małżeńskich z Miss-Penelope-Smith.

— Słychać, że Xiążę Jerzy Cambridge ma zabawić w Portugalii przez dwa tygodnie, a między innemi ma obejrzeć pole bitwy pod Torres-Vedras i inne przyległe mu pobojowiska. Zamieszkał on u angielskiego konsula P. Smith, z powodu, iż wówczas wszystkie domy gościnne przez podróżnych zajęte były. Xiążę przyjmował w tym domu odwiedzinę Króla Ferdynanda i znakomitszej szlachty. W kilka dni po przybyciu Królowa postąpiła po Xięcia karę dworską, i zaprosiła go na obiad. Ofiarowała mu przytém mieszkanie w zamku, ale tego Xiążę nie przyjął z powodu, że pod przybranem imieniem podróżuje.

— Xiążę Łukieski obiadował wczora w domu gościnnym, zwanym *Mivart* u Xięcia Kapui. Słychać, że Xiążę ma dwa miesiące zabawić w Anglii.

— Według ostatnich doniesień z Quebecu, daty 5-go Września, Lord Durham był tak dalece słaby z zakatarzenia, że tylko ważniejsze przedstawiano mu interesa do decyzji. (G.R.K.P.)

A U S T R Y A.

Wiedeń, 17-go Października.

Nasza olbrzymia wieża przy kościele Św. Szczepana, na której spoczywa brzemię przeszło siedmiu wieków, mimo znacznych napraw w 1812 roku, wzbudza wielką obawę. Okolono jej podstawę i wzniesiono aż do szczytu rusztowanie, ażeby ustanowiony komitet znawców mógł dokładnie zbadać stan jej rzeczywisty.

— Między dworami tutejszym a Londyńskim, został zawarty w d. 3 Lipca b. r., nowy z 14 art. złożony traktat handlu i żeglugi, który dnia 14-go Września w Medyolanie potwierdzony i wymieniony został. Mocą tego traktatu, podpisanego w Wiedniu ze strony Austrii przez Xięcia Metternicha, a ze strony Anglii przez Pana Lamb, okręty austriackie wpływające do portów Anglii i Irlandyi, oraz do wszystkich, własnością W. Brytanii będących, jak niemniej okręty angielskie w portach austriackich, nie będą uiszczać większego dania ani opłat, tylko takie, do jakich własne krajowe okręty są obowiązane. Te płody ziemne, przemysłu i kunsztu obudwóch krajów, które nawzajem do portów obudwóch krajów będą mogły być wprowadzone, mają pod każdym względem używać wzajemnie takich samych przywilejów i nieograniczeń, jak płody i wyroby kraju własnego, z wolnym przewozem tychże na okrętach jednego lub drugiego z układających się krajów. Trwanie traktatu, oznaczone do d. 31 Grudnia 1848 roku.

— Od granicy Czernohorskiej potwierdza się chwilowe uspokojenie, ale ostateczne załatwienie nieporozumień (granicznych) nie przyszło jeszcze do skutku. Trzeba tu przyznać bez przesady, że zasługuje na chlubne wspomnienie pełne umiarkowania i łagodności postępowanie Austrii z Czernohorcami.

— U niektórych księgarzy tutejszych, a nawet u znakomitszych, powzięto podobno ślad tajemnego handlu zakazanymi książkami.

— Podług doniesień, otrzymanych ze Wschodu, Anglia nie przestaje wzmocniać potęgę swojej w tamtych stronach. Pod Smirną znajduje się 9 angielskich okrętów liniowych, a co najwięcej zadziwia, że flota rzeczona zaopatruje się w prowianty z rzeczonoego miasta.

— Słychać tu, że plan już od lat kilku powzięty, aby utworzyć w Wiedniu akademię umiejętności, ma teraz przyjść do skutku. (G.C.)

Gorycyą, 27 go Września.

Rodzina Karola X wraca w tej chwili z zamku Kirchberg do Gorycyi. Xiężna Angoulême przyjechała 27 Września, nazajutrz miał przybyć jej małżonek, a wkrótce po nim Xiążę Bordeaux. Xiążę Blacas, znękany chorobą, nieś się każe w lektyce; opuścił swoje rozkoszne zatrudnienia w wyszukiwaniu starożytnych pomników przy Akwilei i spieszy dzielić

дять участь фамилии, къ которой столько уже лтъ сохраняеть клятвенно обещанную вѣрность. Фамилия эта снова въ траурѣ по умершей въ молодыхъ лѣтахъ, прекрасной Г-жѣ Мовбель. Вблизи этого города находится монастырь *Castagnavizza*, въ которомъ, какъ извѣстно, покоятся брвенные останки Карла X. (О.Г.Ц.П.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 4-го Октября.

Бюлетень *Бискайскихъ провинцій* содержитъ изданный Донъ Карлосомъ декретъ, по которому офицерамъ и солдатамъ Бальмазеды, принимавшамъ участие въ побѣдѣ 3-го Сентября при Квинтанаръ де ла Сiera, пожалована медаль имѣющая на одной сторонѣ надпись: „Король К. V. 1838“, а на другой сторонѣ слова: „Побѣдителямъ при Квинтанарѣ“. Медаль эта золотая для офицеровъ и серебряная для солдатъ; она будеть висѣть на черной лентѣ съ двумя красными полосами. (A.P.S.Z.)

НИДЕРЛАНДЫ.

Гага, 16-го Октября.

Сегодня открыто засѣданіе Генеральныхъ Штаговъ. Король произнесъ при открытіи рѣчь, въ коей между прочимъ сказалъ, что дружественныя отношенія его съ сосѣдственными державами, со времени послѣднихъ засѣданій, ни въ чемъ неизмѣнились; что на представленія его: Австрійскому, Французскому, Англійскому, Прусскому и Россійскому Посланникамъ, относительно окончательнаго устройства дѣлъ, возникшихъ слѣдствіемъ Белгійскаго мятежа, онъ еще ожидаетъ отвѣта, и надѣется что представленія сіи, основанныя на прежнихъ постановленіяхъ могущественныхъ державъ и на единодушномъ одобреніи Генеральныхъ Штаговъ, будутъ имѣть результатъ, соответственный народному достоинству и пользамъ Нидерландцевъ. (О.Г.Ц.П.)

ШВЕЙЦАРІЯ.

Нейшатель, 11-го Октября.

Наполеонъ Людвикъ Бонапартъ предполагалъ 15 ч. с. м. отправиться изъ Арненберга, намѣреваясь ѣхать чрезъ Маннцъ, Кобленцъ, Кельвъ и Везель въ Нидерланды и Англію. (G.G.)

ПОРТУГАЛІЯ.

Лиссабонъ, 5-го Октября.

Нашъ млоды Монархъ, съ каждымъ днемъ пріобрѣтающій болѣе опытности, изучивъ основательно языкъ нашъ, и одаренный привлекательною наружностію, часъ отъ часу болѣе снискиваетъ привязанность богатыхъ и знатныхъ Португальцевъ. Е. В. старается ознакомиться съ нашими учрежденіями, желаетъ во всемъ удостовѣриться лично, обо всемъ спрашиваетъ и входитъ въ самыя мелкія подробности. Недавно посѣтилъ онъ таможенное управленіе и пробылъ тамъ 2 часа, присматриваясь къ занятіямъ высшихъ чиновниковъ. Во многихъ отрасляхъ Государственнаго управленія дѣлопроизводство идетъ весьма медленно; Король намѣренъ отвратить это неудобство осведомляясь о ежедневномъ теченіи дѣлъ и присутствіемъ своимъ заочиниваетъ чиновниковъ къ трудамъ. Третьяго дня торжествовали здѣсь день пріѣзда Королевы въ Лиссабонъ. При дворѣ былъ выходъ. Сегодня годовщина кончины Дона Петра. Съ разсвѣта выстрѣлы изъ орудій каждую четверть часа возвѣщаютъ о семъ печальномъ торжествѣ. Въ церкви Св. Викентія отслужена панихида, въ присутствіи Королевы, двора и всѣхъ чиновниковъ. Обрядъ богослуженія совершалъ Кардиналъ Патриархъ.

— Говорятъ, что герильасы партіи Мигуэлистовъ снова убили нѣсколько человекъ въ провинціяхъ. Шайки сіи, состоящія изъ разбойниковъ, несправедливо называютъ себя Мигуэлистами; грабежъ церквей, жителей и фермарей было всегда ихъ первымъ занатіемъ, въ особенности въ послѣднее время. Предводитель ихъ Байоа, бывъ окруженъ отрядомъ кавалеріи, лишился 12 человекъ, въ числѣ коихъ находится и братъ его.

8-го Октября.

Начальникъ Гверильасовъ, Гилладе, прекратилъ нападенія свои въ сѣверныхъ провинціяхъ; нельзя впрочемъ утверждать, что навсегда, ибо предѣльникъ его Ремешидо, въ продолженіи четырехъ лѣтъ, тревожилъ жителей Португаліи, собирая шайки свои вѣдъ въ Испаніи, или внутри Королевства. Другой

los rodziny, której od tyłu lat wierność zaprzysiągł. Rodzina ta okryta jest nową żałobą po zgonie zwycięśnym nadobnej Pani Montbel. W bliźkości tego miasta leży klasztor *Castagnavizza*, w którym, jak wiadomo, złożone są zwłoki Karola X-go.

HISZPANIA.

Madryt, 4-go Października.

Biuletyn prowincyj Biskajskich, zawiera wydany dekret przez Don Karlosa, mocą którego oficerowie i żołnierze Balmasedy, którzy mieli udział 3 Września w zwycięstwie pod Quintanor de la Sierra, otrzymują medal mający na jednej stronie napis: „Król C. V. 1838“, a na drugiej stronie słowa: „Zwycięzcom pod Quintanar.“ Medal ten jest złoty dla oficerów, a srebrny dla żołnierzy, na wstędze czarnej z dwoma pręgami czerwonymi. (A.P.S.Z.)

NIDERLANDY.

Haga, dnia 16 Października.

Dzisiaj zostało otworzone posiedzenie Stanów Jeneralnych. Król zagaił je mową, w której między innymi wyraził, że jego stosunki przyjacielskie z postronnymi Mocarstwami żadnej nie doznały zmiany od czasu ostatniego posiedzenia stanów; że na podane na wiosnę posłom: Austryskiemu, Francuzkiemu, Angielskiemu, Pruskiemu i Rossyjskiemu oświadczenie, które do ostatecznego uporządkowania skutków Belgijskiego rokoszki doprowadzićby mogło, oczekuje jeszcze odpowiedzi; pokłada przytém nadzieję, iż to oświadczenie, oparte na dawniejszych postanowieniach wielkich Mocarstw, i jednogłośnie przyzwoleniu Stanów Jeneralnych, spowoduje wypadek, zgodny z honorem i rzetelnymi interesami narodu Niderlandzkiego. (G.R.K.P.)

SZWAJCARYA.

Neuchatel, 11 Października.

Napoleon Ludwik Bonaparte, miał zamiar wyjechać d. 15 b. m. z Arnenberga, udając się przez Moguncyę, Koblencyę, Kolonię i Wezel do Niderlandów i Anglii. (G.C.)

PORTUGALIA.

Lisbona, d. 5-go Października.

Nasz młody Mонарха, codziennie więcej korzystając z doświadczenia, już dobrze posiadający język krajowy, i obdarzony ujmującą powierzchownością, coraz więcej pozyskuje przychylność bogatych i znakomitszych obywateli kraju. Usiłuje on obeznawać się dokładnie z instytucjami krajowemi, wszędzie przekonywa się naocznie, wszystko bada i w najdrobniejsze wchodzi szczegóły. Niedawno był w urzędzie celnym tam przepędził dwie godziny, wglądając w zatrudnienia niższych urzędników. W wielu wydziałach publicznej służby prace biurowe postępują zwolna; temu chce Król zaradzić, już to, wywiadując się starannie o biegu spraw dziennych, już rozmawiając z niższymi urzędnikami i obecnością swoją zachęcając ich do pracy. Przedwczora obchodzono rocznicę przybycia Królowej do Lisbony. U dworu były pokoje. Dziś obchodzono doroczną pamiątkę zgonu Don Pedro; już od świtu, co kwadrans, działa ze wszystkich zamków i okrętów ogłaszają tę smutną uroczystość; w kościele Ś. Wincyentego odbywało się żałobne nabożeństwo w obec Królowej, dworu i wszystkich urzędników. Kardynał Patriarcha sprawował obrządy religijne. (G.R.K.P.)

— Guerylasy miguelistowscy, mieli znowu w prowincjach popełnić mordy. Bandy te, złożone z rozbojników, okrywają się niestusznie mianem Miguelistów. Łupieżtwo kościołów i mieszkań dzierżawców, szczególnie w ostatnich czasach miasto dla nich powab. Ich dowódzca Bajos, otoczony przez oddział jazdy, utracił 12 ludzi, między którymi i brat się jego znajdował. (G.R.K.P.)

Dnia 8.

Naczelnik gerylasów, Guillade, zaniechał już swoich napadów w północnych prowincjach; nie można, jednak z pewnością twierdzić, że na zawsze, bo poprzednik jego Remeszido, cztery lata tym sposobem niepokoił Portugalię, już to zbierając swoje oddziały w Hiszpanii, już w samém wnętrzu kraju. Drugi naczelnik

(2)

партизанъ Бойоа, съ сотнею всадниковъ развѣзжаетъ по равнинамъ Алемтеи, шадить частную собственность и беретъ лошадей только для своего отряда. Жители городовъ не боятся его, но и не сопротивляются ему; онъ платитъ каждому за забранные предметы. На селенія же возложилъ обязанность доставленія продовольствія, на которое выдаетъ отъ себя квитанціи. (О.Г.Ц.П.)

И т л л ъ я.

Римъ, 29-го Сентября.

Сегодня поутру Решидъ-Паша выѣхалъ во Флоренцію, откуда онъ отправится въ Венецію. Вчера, въ знакахъ ордена почетнаго легіона большаго креста, былъ онъ, въ сопровожденіи трехъ сыновей своихъ и ихъ учителя, Французскаго священника, на аудіенціи у Папы, который принялъ его весьма милостиво. Его Святѣйшество долго разговаривалъ съ этимъ знаменитымъ Магометаниномъ, и прощаясь, далъ ему драгоценныя подарки, а равно и спутникамъ его. Сегодня разошлась здѣсь копія рѣчи произнесенной имъ Папѣ по Французски, въ коей, именемъ Султана, отвѣтствуетъ онъ на увѣреніе въ пріязни, данное Папою Фети-Ахмету-Пашѣ три мѣсяца тому назадъ, и изъявляетъ надежду на продолженіе оной. Въ концѣ сей рѣчи, Султанъ обѣщаетъ подданнымъ своимъ христіанскаго исповѣданія, свободу вѣроисповѣданія и покровительство отъ угнетеній.

4-го Октября.

Вчера Гр. Септимъ де ла Туръ Мобургъ, окруженный чиновниками Французскаго посольства, поднесъ Папѣ вѣрительныя грамоты своего двора, о назначеніи его Французскимъ Посланникомъ въ Римъ; послѣ того посѣтилъ Статсъ-Секретаря Кардинала Грегорию, которой, по поводу отсутствія Кардинала Пакка, исправляетъ должность Декана Св. Коллегіума, и наконецъ соображаясь съ принятымъ обыкновениемъ, отправился для поклоненія гробу Св. Петра, въ храмъ сего Апостола.—Однакоже Графу не сдѣлано обычнаго пріема при Porte del Popolo и не было, по обыкновенію, торжественнаго въѣзда, хотя въ Цивита Векія и встрѣтили Графа, при выходѣ на берегъ, 101 выстрѣломъ изъ орудій. (О.Г.Ц.П.)

Б е л г і я.

Брюссель, 14-го Октября.

Сюда прибыла также сестра Принца Петра Бонапарте, которая, равно какъ и братъ ея, намѣреваются поселиться въ Люксембургскомъ Герцогствѣ. Говорятъ, что и Герцогъ Монфортскій намѣренъ остаться на жительствѣ въ Брюсселѣ и уже торгуетъ въ этомъ городѣ домъ. (О.Г.Ц.П.)

Т у р ц і я.

Константинополь, 6-го Октября.

При южномъ вѣтрѣ продолжавшемся 22 и 23 Сентября, вошло въ Черное Море около ста пятидесяти кораблей. Состояніе здоровья въ Истамбулѣ удовлетворительно.

— Говорятъ, что Султанъ предполагаетъ учредить въ своемъ Государствѣ военныя поселенія, по примѣру существующихъ въ Россіи.

— Англійскій Консулъ Полковникъ Годжъ послѣ отсутствія своего продолжавшагося нѣскольکو мѣсяцевъ возвратился изъ Истамбула въ Бельградъ. Говорятъ, что Г. Годжъ доставилъ Князю Милошу важныя и благоприятныя извѣстія въ отношеніи договоровъ заключенныхъ портою касательно новаго порядка дѣлъ въ Сербіи, а также, что важныя извѣстія касательно своего правительства, онъ отправилъ чрезъ курьера въ Лондонъ.— На Дунаѣ замѣтно теперь необыкновенное движеніе. Доставка провіанта для Наддунайскихъ Турецкихъ крѣпостей, которыя предположено поставить на военномъ подоженіи, занимаютъ теперь множество транспортных судовъ, отъ сего цѣны фрахта значительно возвысились, а нѣкоторыя изъ требованій транспортных судовъ, остались безъ удовлетворенія. Нѣскольکو устарѣвшій, но для судоходства на Дунаѣ весьма важный проектъ, кажется возобновляется теперь, а именно слышно, что Австрія согласно съ Портою, хочетъ сдѣлать пособнымъ къ судоходству древній, занесенный пескомъ каналъ Трайна отъ Россовы до Костеносе, чѣмъ сократилось бы судоходство по Дунаю почти на 80 миль, и можно бы было миновать Сулину. (G.C.)

В з о с н у.

Рzym, 29 Września.

Дзисъ przed południem wyjechał do Florencyji Rezydent-Basza, skąd uda się do Wenecyi. Wczora, mając na sobie ozdoby wielkiego krzyża Legii honorowej, był łącznie ze swymi trzema synami i ich nauczycielem, Xiędzem Francuzkim, na posłuchaniu u Ojca S., który go najuprzejmiej przyjął. Jego Świątobliwość rozmawiał długo z tym znakomitym mahometaninem i przy pożegnaniu obdarzył go bogatemi darami, również jak i jego towarzyszy. Dzisiaj krąży kopija jego mowy, mianej po francuzku do Papieża; w niej imieniem Sułtana odpowiada J. Ś. na zapewnienia przyjacielskie, dane przez tegoż przed trzema miesiącami Fethi-Achmetowi-Baszy, tudzież wynurza życzenie i nadzieję ciągłej ich trwałości. Nakoniec Sułtan przyrzeka poddanym swoim wyznania chrześcijańskiego swobodę religijną i opiekę przeciwko przemocy. (G.R.K.P.)

4 Października.

W dniu wczorajszym Hr. Septime de la Tour Maubourg, otoczony orszakiem poselstwa, składał Ojcu Św. listy wierzytelne swego dworu, mianujące go Posłem Francuzkim przy Stolicy Apostolskiej. Następnie odwiedził Sekretarza-Stanu Kardynała Gregorio, który w nieobecności kardynała Pacca, zastępuje miejsce Dziekana Św. Kollegium; w końcu, wedle przyjętego zwyczaju, odprawił modły na grobie Św. Piotra w wielkim kościele tegoż Apostoła. Tym razem niezachowano zwykłego dawniej przyjmowania Posła przy Porta del Popolo, ani odbywał się ów wjazd uroczysty, lubo Hrabia witany był 101 razy wystrzałami działowymi, przy wylądowaniu przed dwoma tygodniami w Civita-Vecchia. (G.R.K.P.)

B E L G I A.

Bruxella, 14 Października.

Przybyła tu także siostra Xięcia Piotra Bonapartego. Oboje mają zamiar osiąść w Xięstwie Luxemburskiem. Słychać, że i Xiąże Montfort ma zamiar osiąść w Bruxelli i wchodzi już o kupno pałacu w tém mieście. (G.R.K.P.)

T U R C Y A.

Stambuł, 6-го Października.

Przy południowym wietrze, trwającym d. 22 i 23 Września, weszło na morze Czarne około stu pięćdziesięciu żagli. Stan zdrowia w Stambule jest zupełnie zaspokajający.

— Zapewniają, że Sułtan zamierza urządzić w swoim państwie osady wojskowe, na wzór istnących w Rossyi.

— Konsul angielski, Półkownik Hodges, wrócił ze Stambuła do Belgradu po kilkumiesięcznej nieobecności swojej w tém mieście. Mówią, że Pan Hodges powiódł Xięciu Miłoszowi również ważne, jak pomyslnie wiadomości we względzie układów zawartych z Portą co do nowego rzeczy porządku w Sербii; jakoteż, że ważne dla rządu swego wiadomości dotyczące Wschodu, posłał przez gońca do Londynu.— Na Dunaju daje się tym razem postrzegać ruch niezwykły. Dowozy prowiantu dla naddunajskich twierdz tureckich, które na stopie wojennej postawione być mają, zatrudniają mnóstwo statków transportowych, przez co ceny frachtowe, znacznie w górę poszły, a niektóre z dopytywań o statki przewozowe, bez zaspokojenia pozostały. Już nieco dawniejszy, ale dla żeglugi na Dunaju bardzo ważny projekt, zdaje się bydź teraz wznawiany, a mianowicie słychać, że Austria chce w porozumieniu z Portą, uczynić spławnym dawnym, piaskiem zasypnym kanał Trajana od Rossowy do Kostonosza, przez co zmniejszyłaby się żegluga na Dunaju blisko o 80, i możnaby omijać Sulinę. (G.C.)